

197137

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO EE

ZOOTECHNICA

VOL. XIV

LUBLIN

1996

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
AKADEMIA ROLNICZA
ISSN 037-6853

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

ZOO TECHNICA

11454/96/2 m. 1086

K O M I T E T R E D A K C Y J N Y

REDAKTOR NACZELNY

Grzegorz Leopold Seidler

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO

Wiesław Skrzydło, Wiesław Śladkowski

REDAKTORZY SEKCJI

A	MATHEMATICA	Adam Bielecki, Jan Krzyż
AA	CHEMIA	Kazimierz Sykut
AAA	PHYSICA	Jan Siewewiesiuk
B	GEOGRAPHIA, GEOLOGIA ETC.	Józef Wojtanowicz
C	BIOLOGIA	Zbigniew Lorkiewicz
D	MEDICINA	Stanisław Bryc
DD	MEDICINA VETERINARIA	Zdzisław Gliński
DDD	PHARMACIA	Romuald Langwiński
E	AGRICULTURA	Adam Szember Leszek Malicki – zastępca redaktora
EE	ZOOTECHNICA	Marian Budzyński
EEE	HORTICULTURA	Maria Tendaj
F	HISTORIA	Wiesław Śladkowski
FF	PHILOLOGIAE	Alina Aleksandrowicz
G	IUS	Wiesław Skrzydło Antoni Pieniążek – zastępca redaktora
H	OECONOMIA	Ryszard Orłowski
I	PHILOSOPHIA – SOCIOLOGIA	Zdzisław Cackowski
J	PAEDAGOGIA – PSYCHOLOGIA	Stanisław Popek
K	POLITOLOGIA	Jan Jachymek

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO EE

ZOOTECHNICA

VOL. XIV

LUBLIN

1996

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
AKADEMIA ROLNICZA

ISSN 037-6853

W 454/96/1 nr 105 11086

RECENZENCI

E. BRZESKI, J. CHACHUŁA, Z. DORYNEK, Z. DOWGIAŁŁO, A. FARUGA, Z. FRITZ,
B. FRUZIŃSKI, D. JAMROZ, A. LEWCZUK, J. KACZMARCZYK,
H. KAMIENIECKI, J. KAMIŃSKI, P. KLUCZEK, J. KLUPCZYŃSKI, M. KOZŁOWSKI,
A. KRYŃSKI, J. KULISIEWICZ, J. KUŹNIEWICZ, H. LIS, M. ŁAGUNA,
T. MAJEWSKI, S. NIEDŹWIADEK, J. PAWLAK, E. PAWLINA
Z. PUCHAJDA, B. RAK, E. ROKICKI, J. SZAREK,
W. SZCZEPAŃSKI, T. SZULC

OPRACOWANIE REDAKCYJNE
DANUTA SŁOWIKOWSKA

PROJEKT OKŁADKI
I STRON TYTUŁOWYCH
JERZY DURAKIEWICZ

TLUMACZENIE I KOREKTA TEKSTÓW
W JĘZYKU ANGIELSKIM
HANNA SZTORC

WYDANIE PUBLIKACJI DOFINANSOWANE PRZEZ
KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH

ISSN 037-6853

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin, tel. (0-81) 37-53-02, 37-53-04
WYDAWNICTWO AKADEMII ROLNICZEJ
ul. Akademicka 13, 20-033 Lublin, tel. (0-81) 37-67-11, 37-66-60

DRUK: PRACOWNIA POLIGRAFICZNA AR

SPIS TREŚCI

TABLE OF CONTENTS

1. Marian BUDZYŃSKI	
Nauki zootechniczne w kręgu Jubileuszu 50-lecia Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska ... 1	
Zootechnical Sciences in Relation to the 50 th Anniversary of Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska	5
2. Elżbieta JASIŃSKA	
Wartość opasowa i rzeźna buhajków różnych genotypów żywionych standardowymi mieszankami O-1 i O-2 lub brykietami z całych roślin łubinu. Cz. I. Wartość opasowa i rzeźna	7
Fattening Capacity and Slaughter Value in Bull Calves of Different Genotypes Fed with Standard Mixtures O-1 and O-2 with Briquettes from Whole Lupin Plants. Part I. Fattening Capacity and Slaughter Value	14
3. Danuta BORKOWSKA, Anna GAJEWSKA, Janusz TARKOWSKI	
Parametry genetyczne niektórych cech mleczności i pokroju pierwiastek z gospodarstw indywidualnych środkowo-wschodniej Polski	15
Genetic Indicators of Certain Conformation and Productivity Features of Primiparas Bred in Private Farms of Central-Eastern Poland	19
4. Danuta BORKOWSKA, Anna GAJEWSKA, Agnieszka ŚWIĄDER	
Sezonowość podaży i jakość mleka skupowanego z gospodarstw indywidualnych województwa zamojskiego	21
Periodicity and Quality of Milk Supply from Individual Farms of Zamość Voivodeship	26
5. Ryszard STENZEL, Elżbieta JASIŃSKA, Bożena SZAFRANEK	
Ocena niektórych cech jakości nasienia buhajków w centralnych wychowalniach okręgu lubelskiego .. 27	
Estimation of Reproductive Utility and Quality of Young Bull Semen in Central Rearing Houses in the Lublin Region	30
6. Janusz TRAUTMAN, Marian LORENCOWICZ, Kazimierz KAMIENIECKI, Jerzy GNYP, Władysław ZALEWSKI, Jacek WÓJCIK, Stefan SANECKI	
Problemy gospodarstw mleczno-towarowych w woj. białkopodlaskim	31
Problems of Milk and Commodity Farms in Biała Podlaska Region	36
7. Alina GÓRSKA, Zygmunt LITWIŃCZUK	
Zawartość białka, tłuszczu i niektórych pierwiastków w mleku towarowym w różnych porach roku . 37	
Content of Protein, Fat and Some of Elements in Bulk Raw Milk from Different Seasons	41
8. Piotr GULIŃSKI, Zygmunt LITWIŃCZUK, Krzysztof MŁYNEK, Adam TUMIŁOWICZ	
Badania nad relacjami między zewnętrzną budową wymion u krów i ich podatnością na występowanie mastitis. Cz. I. Wpływ wybranych czynników środowiskowych i genetycznych na budowę wymion u krów	43
Studies on Association Between Cows Udder Conformation and Incidence of Mastitis. Part I. Influence of Some Genetic and Environmental Factors on the Cows Udders Conformation	48
9. Piotr GULIŃSKI, Zygmunt LITWIŃCZUK, Krzysztof MŁYNEK, Adam TUMIŁOWICZ	
Badania nad relacjami między zewnętrzną budową wymion u krów i ich podatnością na występowanie mastitis. Cz. II. Współzależność między zewnętrzną budową wymion u krów i liczbą komórek somatycznych w mleku	49
Studies on Association Between Cows Udder Conformation and Incidence of Mastitis. Part II. Relationship Between Cows Udder Conformation and Somatic Cell Count in Milk	53

10. Anna LITWIŃCZUK, Joanna BARŁOWSKA, Mariusz FLOREK, Monika KĘDZIERSKA	
Porównanie polimorfizmu białek mleka u krów z gospodarstw indywidualnych i zakładów doświad-	
czalnych Akademii Rolniczej	55
A Comparison of Milk Polymorphism in Cows from Individual Farms and Experimental Stations of	
Agricultural University	58
11. Anna LITWIŃCZUK, Joanna BARŁOWSKA, Mariusz FLOREK, Anna ASARABOWSKA	
Związek między polimorfizmem białek mleka a produktywnością krów	59
Relation Between Polymorphism of Milk Protein and Productivity of Cows	63
12. Piotr KAMYK	
Wpływ cech rasowych świń typu mięsnego na wartość rzeźną i cechy jakościowe mięsa u mieszań-	
ców pokolenia F ₂	65
The Influence of Breed Features in Swine of Meat Type on Slaughter Value and Meat Quality	
Features in F ₂ Hybrids	73
13. Aleksander WALKIEWICZ, Piotr KAMYK, Andrzej STASIAK, Eugeniusz WIELBO	
Stan hodowli świń rasy puławskiej w gospodarstwach nadzorowanych przez Okręgową Stację Ho-	
dowli Zwierząt w Lublinie	75
The State of Puławska Breed Swine Husbandry in Farms Controlled by Regional Station of Animal	
Breeding in Lublin	81
14. Aleksander WALKIEWICZ, Andrzej STASIAK, Piotr KAMYK	
Wyniki oceny przyżyciowej i możliwości selekcji młodych knurów ras: polskiej białej zwistouchej,	
wielkiej białej polskiej i puławskiej w Okręgowej Stacji Hodowli Zwierząt	83
Results of Life Estimation and Possibility of Young Boars of Polish Landrace, Polish Large White	
and Puławska Breeds Selection in Regional Station of Animal Breeding in Lublin	86
15. Marian BUDZYŃSKI, Krystyna CHMIEL, Anna GAJEWSKA	
Wybitne reproduktory w polskiej hodowli koni arabskich czystej krwi w latach 1970–1995	87
Outstanding Sires in Polish Breeding of Purebred Arabian Horses in the Years 1970–1995	94
16. Marian BUDZYŃSKI, Zbigniew SŁOMKA, Leszek SOŁTYS, Jadwiga GANCARZ, Jarosław KAMIENIAK, Anna SUSKA	
Efektywność rozplodowa ogierów czołowych w niektórych stadninach koni wielkopolskich	95
Reproduction Efficiency of Leading Sires in Some Studs of Reproduction of Małopolski Horses ...	102
17. Marian BUDZYŃSKI, Zbigniew SŁOMKA, Leszek SOŁTYS, Jadwiga GANCARZ, Jarosław KAMIENIAK, Anna SUSKA	
Wpływ ogierów czołowych na poziom wskaźników reprodukcyjnych w wybranych stadninach koni	
małopolskich	103
Effect of Sires on the Level of Reproduction Indexes in Selected Studs of Małopolski Horses	108
18. Marian BUDZYŃSKI, Jarosław KAMIENIAK, Jadwiga GANCARZ	
Zmiany standardów pomiarowych koni wpisanych do ostatnich tomów polskich regionalnych Ksiąg	
Stadnych	109
Changes in Measurement Standards for Horses Entered in the Last Volumes of Polish Regional	
Stud Books	116
19. Marian BUDZYŃSKI, Krystyna CHMIEL	
Sukcesy hodowlane poszczególnych stadnin w Polskich Narodowych Pokazach Koni Arabskich	
Czystej Krwi w latach 1979–1995	117
Achievements of Separate Breeders in Polish National Arabian Horse Shows in the Years 1979–1995 .	124
20. Marian BUDZYŃSKI, Marek ZIN, Agata ZNAMIROWSKA	
Wartość rzeźna koni w zależności od klasy żywca	125
Slaughter Value of Horses in Relation to the Hoof Class	130
21. Maria RUDA, Krzysztof TERESZKIEWICZ, Grażyna MIELECH, Jadwiga GANCARZ, Marian BUDZYŃSKI	
Ocena jakości mięsa tuczników z chowu w systemie żywienia tradycyjnego	131
An Evaluation of the Quality of Pig Carcasses Obtained by Traditional Feeding System	136

22. Maria RUDA, Kazimierz POKRYWKA, Tadeusz MAJEWSKI	
Użytkowość rozplodowa i przyczyny brakowania knurów rasy duroc	137
Reproductive Performance and the Reasons for Rejecting Duroc Boars	141
23. Maria RUDA, Janusz MROCZEK, Piotr MOLENDĄ, Małgorzata ORMIAN, Tadeusz MAJEWSKI	
Efektywność stosowania dodatku witamin A i D ₃ w odchowcie świń różnych ras	143
Efficiency of Using Vitamin A and D ₃ Additives in the Rearing of Different Breeds of Pigs	148
24. Maria RUDA, Grażyna MIELECH, Artur STEC, Marian BUDZYŃSKI	
Próba oceny wartościowej tuczników według klasyfikacji EUROP w Zakładach Mięsnych w Jarosławiu	149
An Attempt at Evaluating the Financial Value of Fatteners Using the EUROP Method of Classification in the Jarosław Meat Factory	154
25. Tadeusz MAJEWSKI, Wiesław PODGÓRSKI	
Analiza czynników warunkujących mikrobiologiczne zanieczyszczenie mleka	155
Environmental Traits Influencing Microbiological Milk Raw Pollution	159
26. Wiesław PODGÓRSKI, Tadeusz MAJEWSKI	
Zawartość mocznika i amoniaku w mleku zbierzemy jako wskaźniki jego świeżości	161
Content of Urea and Ammonia in Milk for Differents Seasons of the Year	165
27. Wiesław PODGÓRSKI, Beata TRAWIŃSKA, Leszek MARDAROWICZ, Antoni POLONIS	
Wpływ związków saponinowych na kurczęta brojlery oraz zawartość mocznika i amoniaku w ich pomociu	167
The Influence of Saponin Compounds of Broilers and Level of Ammonia and Urea in Their Faeces ..	171
28. Leon SABA, Hanna BIS-WENCEL, Zbigniew POMORSKI, Adam STEC	
Wpływ detergentu anionowego na zmiany anatomo- i histopatologiczne oraz niektóre cechy wzrostu świń	173
The Anion Detergent Influence on the Anatomic and Histopathological Changes and Some Features of Swine Growth	176
29. Hanna BIS-WENCEL, Leon SABA, Leszek TYMCZYNA	
Zagrożenie parazytologiczne zdrowia ludzi w rejonie ferm zwierząt futerkowych mięsożernych	177
Parasitologic Threat to People's Health in the Region of Carnivorous Fur Animals	181
30. Leon SABA, Jerzy SŁAWOŃ, Leszek TYMCZYNA, Hanna BIS-WENCEL	
Emisja odorów siarkoorganicznych z ferm zwierząt futerkowych mięsożernych	185
Sulphoorganic Odour Emission From Fur-Bearing Carnivores Farm	187
31. Henryk KRUKOWSKI	
Profilaktyka zapaleń podklinicznych gruczołu mlekowego u owiec	189
Prophylaxis of Subclinical Mastitis in Ewes	202
32. Julian Piotr KLUCZEK	
Charakterystyka mikologiczna środowiska hodowlanego	203
Mycological Characteristics of Breeding Environment	209
33. Antoni LIPIEC, Bożena ZDUNEK, Ryszard K. PISARSKI, Zbigniew RZEDZICKI	
Wpływ zróżnicowanej wilgotności nasion i temperatury podczas ekstruzji na skład chemiczny ekstruderatów z łubinu żółtego	211
Effect of Differentiated Moisture of Seeds as Well as Extrusion-Cooking Temperature upon the Composition of Yellow Lupine Extrudates	215
34. Ryszard K. PISARSKI, Antoni LIPIEC	
Możliwość zastąpienia mieszanki finiszera ziarnem zbóż w ostatnich dniach odchowu kurcząt brojlery	217
The Possibility of Substituting Cereals for Finishing Mash During the Last Few Days of Broiler Chickens Fattening	222

35. Eugeniusz GRELA, Jadwiga BACHANEK, Robert KRUSIŃSKI, Agata RABOS, Czesław UZAR	
Wpływ makuchu z rzepaku „OO” na wskaźniki produkcyjne i niektóre cechy tłuszczu zapasowego tuczników	223
The Influence of „OO” Rapeseed Oil-Cake on Performance and Some Characteristics of Depot Fat in Fattening Pigs	227
36. Wacław KRASUCKI, Eugeniusz GRELA	
Wpływ makuchu z rzepaku „OO” w żywieniu loch prośnych i karmiących na skład chemiczny siary i mleka	229
The Effect of Rapeseed „OO” Cake Oil in Mixtures on Sows During Pregnancy and Lactation on the Chemical Composition of Colostrum and Milk	235
37. Grażyna JEŻEWSKA, Janusz MACIEJOWSKI	
Dziedziczenie barwy rudej, srebrzystej i krzyżaka u lisów pospolitych	237
Inheritance of Red, Silver and Silver Cross Colours of Fur Coat in the Common Fox	240
38. Grażyna JEŻEWSKA	
Dziedziczenie białego umaszczenia u jenotów	241
Inheritance of White Fur Coat in the Raccoon Dog	244
39. Grażyna JEŻEWSKA, Andrzej JAKUBCZAK, Grzegorz NIEZGODA	
Częstość występowania wady futra „rozdzielona okrywa” u zwierząt futerkowych z rodziny psowatych	245
Frequency of Occurrence of „Divided Cover” Fur Defect in Fur-Bearing Animals of <i>Canidaeae</i> Family	249
40. Mieczysław PIECH	
Zrealizowany postęp hodowlany w stadach bydła cb należących do RZD AR w Lublinie	251
Realized Breeding Progress in Herds of Black and White Cattle Belonging to the Agricultural Experimental Station of the Agricultural University	255
41. Wiesław PRYSZCZ	
Występowanie wad rozwojowych szkieletu osiowego w stadach hodowlanych kur mięsnych i nieśnych	257
Occurrence of Developmental Defects of Axial Skeleton in Breeding Lines of Meat-Type and Laying Hens	261
42. Leszek DROZD	
Biometryczne wskaźniki wzrostu dzików pozyskanych w makroregionie środkowo-wschodniej Polski	263
Biometric Indices of Growth of Wild Boar Hunted in the Macroregion of Central-Eastern Poland	266
43. Leszek DROZD, Tomasz GRUSZECKI, Marek SZYMANOWSKI	
Wstępna ocena tusz jeleni i danieli pochodzących z chowu fermowego	269
Initial Estimation of Carcasses of Red Deer and Fallow Deer from Deer Farming	273
44. August OSZCZYGIEŁ	
Efektywność skarmiania pasz przez tuczniki w gospodarstwach indywidualnych	275
The Effectiveness of Fodder Feeding by Cutters at Farms	279
45. August OSZCZYGIEŁ, Jan ZUBA	
Produkcyjność macior i ich wpływ na produkcję żywca wieprzowego w wybranych gospodarstwach indywidualnych	281
The Influence of Sows Productivity over Porky Cattle Production at the Chosen Farms	286
46. Jan ZUBA	
Wpływ modeli żywienia na energochłonność tuczu świń	287
The Influence of Feeding Models over Pigs Fattening Ergo-absorptiveness	293